

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ

Ἑτησία δρ. 8.—
Ἑξάμηνος . . . > 4,50
Τριμήνος . . . > 2,50

Ἐξωτερικοῦ

Ἑτησία . . φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος . . > 5,50
Τριμήνος . . > 3,—

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἑσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15.
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου
τιμῶνται ἑκαστὸν λεπτ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρκάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Μαρτίου 1917

Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 17

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

Στὸ μικρότερο πλάτος τῆς, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ Καμίνια ὡς τὸν ἀντίτοιχο ὄρμος τῆς δυτικῆς ἀκτῆς, ἡ νῆτος ἦταν ἑξῆ μίλλια μόνο. Ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερο μῆκος τῆς, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ σιγχόνα τοῦ καρχαρία ὡς τὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς, ἦταν ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ἀντά.

Ὅσο γιὰ τὸ ἐσωτερικόν, ἡ γενικὴ ὄψις ἦταν αὕτη: δασώδης ὡς ὅλο τῆς τὸ μεσημβρινόν μέρος, ἀπὸ τὸ βουνὸ ὡς τὴν ἀκρογιαλιά, ἡ νῆτος ἦταν γυμνὴ καὶ ἀμμώδης στὰ βορεινά.

Μεταξὺ τοῦ ἡραιεῖου καὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς, ὁ Κύρος Σμιθ καὶ οἱ σύντροφοί του, μὲ πολλή τους ἐκπληξί, εἶδαν μιὰ λίμνη, τριγυρισμένη ἀπὸ δένδρα, ποὺ δὲν ὑπώπτευαν καθόλου τὴν παρουσίαν τῆς.

— Ἀρά γε, εἶνε λίμνη γλυκοῦ νεροῦ; ρώτητε ὁ Σπίλεττ;

— Βεβαίωτατα, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός. Φαίνεται ἐντὶ ἴδιον ἐπίπεδο μὲ τὴ θάλασσα, ἀλλὰ θὰ εἶνε τρακόσια τουλάχιστο πόδια ψηλότερα. Καὶ τρέφεται ἀπὸ τὰ νερά τοῦ βουνοῦ.

— Βλέπω ἓνα ποτάμι· καὶ ποῦ χύνεται μέτα! εἶπε ὁ Χάρμπερτ, δείχνων ἓνα στενὸ ρυάκι, ποῦ θάρχιζε βέβαια ἀπὸ τὰ δυτικὰ ριζοβούνια.

— Πραγματικῶς, ὑπέλαβε ὁ Κύρος Σμιθ. Κι' ἀφοῦ

αὐτὸ τὸ ρυάκι τρέφει τὴ λίμνη, θὰ ὑπάρχει, πρὸς τὸ μέρος τῆς θάλασσας κάποις αὐλάκι, γιὰ νὰ φεύγῃ τὸ περισσεῦον νερό.

Τὸ μικρὸ αὐτὸ ποτάμι τῆς λίμνης καὶ τὸ ἄλλο ποῦ ἤξεραν, ἦταν ὁλόκληρο τὸ ὑδρογραφικὸ σύστημα, ὅπως τουλάχιστο τὸ ἐβλεπαν τώρα. Πολὺ πιθανὸν ἔμως νὰ ἔτρεχαν πρὸς τὴ θάλασσα καὶ ἄλλα μικρὰ ποτάμια, ἀνά-

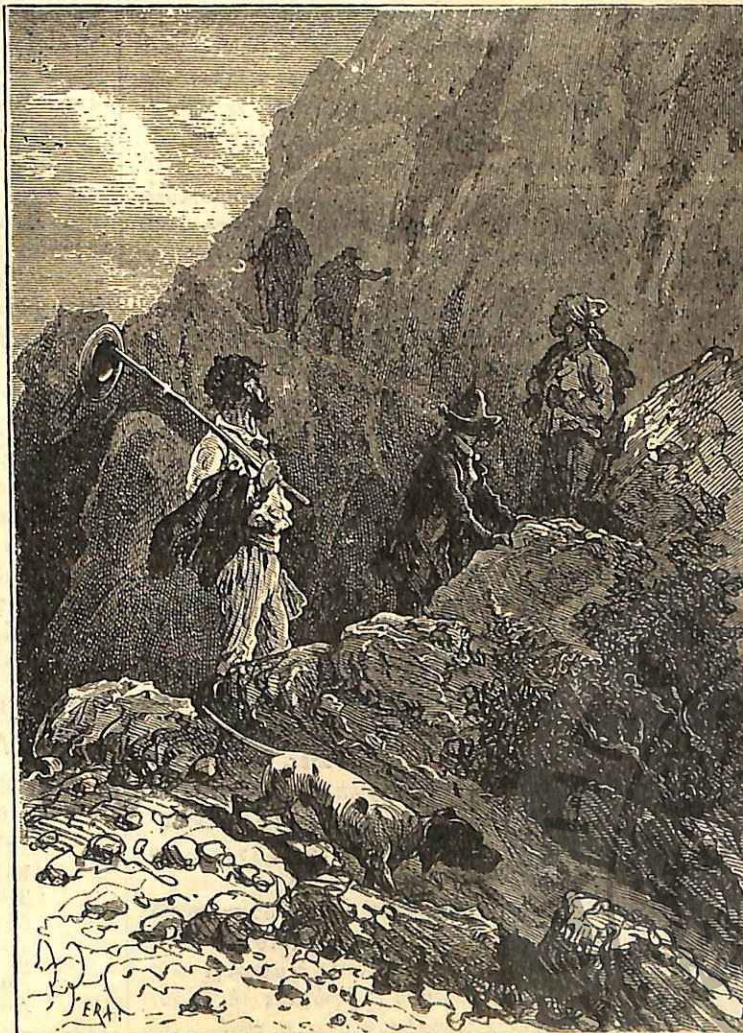
μεσα στὰ δένδρα τοῦ ἀπέραντου δάσους, ποὺ ἐτκέπαζε τὰ δυὸ τρίτα τοῦ νησιοῦ. Ἐπρεπε νὰ τὸ συμπεράνουν κι' ἀπὸ τὴν γονιμότητα τῆς χώρας ἐκείνης, ποὺ παρουσίαζε τὰ λαμπρότερα δείγματα τῆς γλωρίδος τῶν εὐκράτων ζωνῶν. Μόνο τὸ βορεινὸ μέρος, ἀνυδρο καὶ γυμνὸ καθὼς εἶπαμε, ἀποτελοῦσε μιὰ ζωνὴ ἀντίθεσι πρὸς τὸ ἄλλο, τὸ δροσερό, τὸ καταπράσινο.

Τὸ ἡραιεῖο δὲν ἦταν ἀκριδῶς στὴ μέση τοῦ νησιοῦ. Ὑψώνετο στὸ βορειοδυτικὸ μέρος κι' ἀποτελοῦσε τὸ σύνορον ἀνάμεσα εἰς τὰ δυὸ ζῶνες. Στὰ μεσημβρινά, τὰ ανατολικά καὶ τὰ δυτικά ριζοβούνια, ἡ βλάστησις ἦταν τόσο ἄρθρη, ὥστε τὰ σκέπαζε. Τὰ βορεινά ὅμως ἦταν γυμνά καὶ ἐβλεπε τῆς διακλαδώσεως τῶν ποῦ κατέβαιναν ὡς τὴν ἀμμώδη πεδιάδα. Στὸ μέρος αὐτό, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν ἐκρήξεων, ἡ λάβες ποὺ ἐχύνοντο, εἶχαν ἀνοίξῃ πέρασμα καὶ ἓνα πλατὺ χαντάκι ἐφθανε ὡς τὸ βορειοανατολικὸ ἀκρωτήρι.

Ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ κώνου, τὸ νησι ὅλο ἐφαίνετο σὰν πρὸς ἀνάγλυφο χάριτι μὲ διάφορα χρώματα, πράσινα στὰ δένδρα, κίτρινα στοὺς ἄμμους καὶ γαλάζια στὰ νερά.

Ὁ Κύρος Σμιθ καὶ οἱ σύντροφοί του τὸ ἐκύτταξαν καλὰ ὡς μιὰ ὥρα καὶ προσπάθησαν νὰ ἐντυπώσουν στὸ νοῦ τους τὸ σύνολο μ' ὅλες τῆς λεπτομέρειες. Ἐνα σοβαρὸ πρόβλημα ἔμενε τώρα νὰ λυθῇ, πρόβλημα μεγάλης σημασίας γιὰ τὸ μέλλον τῶν ναυαγῶν.

Τὸ νησι ἦταν κατοικημένο;

Ἐν τῷ Πέγροφ ἐπὶ γαίην μπροστά, ἀκολουθῶν τὸν Τόπ...

Θα μπορούσε κανείς να παντήγη άρ-
νητικά. Πουθενά δεν έφαινοντο έργα
από ανθρώπινο χέρι. Ούτε ένας μικρός
συναγισμός, ούτε μια καλύβη μονάχη.
Κι' ούτε καπνός, ούτε τίποτ' άλλο, που
να μαρτυρούσε την παρουσία ανθρώπου.
Είπε τώρ' αλήθεια, ότι ένα διάστημα
τριάντα μιλίων έχωριζε τους έξερευ-
νητάς από τα τελευταία άκρα του νη-
σιού, δηλαδή από την ούρα εκείνη που
άπλωνετο στα νοτιοδυτικά, κι' αν ή-
πληχε καμμία κατοικία εκεί - κάτω,
ούτε τα μάτια του Πέγκροφ δεν θα μπο-
ρούσαν να τη διακρίνουν. Ήταν επί-
σης αδύνατο να την ιδούν, αν εκρύπτετο
μέσα στα πυκνά εκείνα δάση. Συνή-
θως όμως, οι νησιώτες κατοικοῦν στα
παραθαλάσσια, κι' όλες εκείνες ή ά-
κρογιαλιές έφαινοντο έρημες.

Προς το παρόν λοιπόν, ως να το έ-
ξευρενήσουν καλλίτερα, μπορούσαν να
συμπεράνουν ότι το νησί ήταν άκατοί-
κητο.

Αλλά μήπως έσυχνάζετο, σε ώρι-
σμένη τουλάχιστο εποχή, από τους ίθα-
γενείς των γειτονικών νησιών; Δύσκολο
ναποκριθί κανείς 'ς αυτή την έρώτησι.
Κανέν' άλλο νησί δεν έφαινετο σε άκτίνα
πενήντα μιλίων. Αλλά πενήντα μί-
λια εύκολα θα μπορούσαν να διανυθύν,
είτε από τα π ρ ό γ ε ς των Πολυνησιω-
τών. Έπρεπε πρώτα να εξετάσουν αν
το νησί ήταν απομονωμένο στον άπέ-
ραντο Ειρηνικό ή αν εύρίσκετο κοντά
σε κανέν' αρχιπέλαγος. Ο Κύρος Σμιθ
θα κατώρθωνε, χωρίς έργαλεία, να
προσδιορίση τη θέση του, το γεωγραφικό
του μήκος και πλάτος; Πολύ δύσκολο.
Και ετην άμριβολία, έπρεπε να πάρουν
τά μέτρα τους έναντιόν ένδεχομένης έ-
πιδρομής άγρίων γειτόνων...

Πρίν καταβούν οι ναυαγοί από την
κορυφή εκείνη, ο Κύρος Σμιθ ύψωσε τη
φωνή του, ήρεμη και σοβαρή, και τους
είπε :

— Φίλοι μου, αυτή είναι ή γωνίτσα
της γής, όπου μάς έρριξε το χέρι του
Παντοδυνάμου. Έδώ θα ζήσουμε, ίσως
πολύν καιρό. Μπορεί όμως να μάς έλθη
καμμία άνέλπιστη βοήθεια, να περάση
κατά τύχη κανένα πλοίο. Και λέγω
κατά τύχη, γιατί αυτό το νησί δεν έχει
καμμία σπουδαιότητα, καμμία σημασία,
δεν παρουσιάζει καν ένα καλό λιμάνι
και είναι φόβος να βρίσκεται μακριά από
τον δρόμο που ακολουθούν συνήθως τα
πλοία' να πέφτη δηλαδή πολύ χαμηλά,
προς νότον, για τα πλοία που έπισκέ-
πτονται τα νησιά του Ειρηνικού, και
πολύ ψηλά, προς βορράν, για τα πλοία
που πηγαίνουν στην Αυστραλία από το
άκρωτήριο Χόρν. Δεν θέλω, βλέπετε,
να σάς κρύψω τη θέση μας...

— Και δεν είναι ανάγκη, αγαπητέ

μου κ. Σμιθ, άποκρίθηκε ζωηρά ο ρε-
πόρτερ. Έχετε να κάμετε με άντρες.
Έχουν πεποίθησι σε σάς και μπορείτε
να βασίσετε 'ς αυτούς. — Αλήθεια,
φίλοι μου;

— Θα σάς ύπακούω σε όλα, κύριε
Σμιθ! είπε ο Χάρμπερτ, πιάνων το χέρι
του μηχανικού.

— Αρέντης μου παντού και πάντα!
εφώναζε ο Νάβ.

— Κ' εγώ, είπε ο ναύτης, να μη
με λένε Πέγκροφ, αν δειλιάσω ποτέ!
Θέλετε, κ. Σμιθ, να κάμωμε αυτό το
νησί μία μικρή Αμερική; Να κτίσωμε
πόλεις, να στρώσωμε σιδηροδρόμους,
να εγκαταστήσωμε τηλεγράφους, και
μία μέρα, άμα μεταμορφωθί και πολι-
τισθί να, το προσφέρουμε στην κυβέρ-
νησι της Ομοσπονδίας! Ένα πράγμα
μόνο ζητώ.

— Τι; ρώτησε ο ρεπόρτερ.

— Να μη θεωρούμεθα πιά ως ναυα-
γοί, αλλά ως άποικοι που ήλθαν εδώ
ναποικήσουν!

Ο Κύρος Σμιθ εγγέλασε κ' ή πρό-
τασις του ναύτη έγεινε δεκτή.

— Και τώρα, δρόμο για τα Καμί-
νια! εφώναζε αυτός, κατενθουσιασμένος.

— Μία στιγμή, φίλοι μου, είπε ο
Κύρος Σμιθ. Νομίζω, ότι πρέπει να
δώσωμ' ένα όνομα 'ς αυτό το νησί, κα-
θώς στ' άκρωτήρια, στους κόλπους και
στα ποτάμια που βλέπουμε.

— Λαμπρά! είπε ο ρεπόρτερ. Αυτό
μπορεί να πλοποιήση της οδηγίης που
θα έχουμε να δώσωμε αργότερα ή να
λάβουμε.

— Πραγματικώς, επρόσθεσε ο ναύ-
της, είναι κάτι τί να μπορή κανείς να
λέη που θα πάη κι' από που ήλθε. Θα
του φαίνεται τουλάχιστον ότι κάπου
είνε.

— «Στά Καμίνια» παραδείγματος χά-
ρι! είπε ο Χάρμπερτ.

— Νά το! άποκρίθηκε ο Πέγκροφ.
Αυτό τόνωμα μούλθε έτσι μονάχο του.
Θα το κρατήσωμε, κύριε Σμιθ;

— Έννοείται. Η πρώτη μας κατοικία
είνε πιά βαπτισμένη. Καμίνια!

— Μα και για τάλια δεν θα δυσκο-
λευθούμε, εξακολούθησε ο ναύτης. Ας
τους δώσωμε όνόματα σαν τον Ροβινσώ-
να, που μου διάβασε τόσες φορές την
ιστορία του ο Χάρμπερτ: Ο ρ μ ο ς
Π ρ ό ν ο ι α, Α κ ρ ω τ ή ρ ι ο ν Δ ι α-
ψ ε υ σ θ ε ί σ η ς Έ λ π ί δ ο ς και ούτω
καθεξής.

— Η καλλίτερα ως τα βαπτίσουμε
με τα όνόματα του κ. Σμιθ, του κ. Σπί-
λεττ, του Νάβ! επρότεινε ο μικρός.

— Τόνομά μου; εφώναζε ο Νάβ,
δείχνων τα κάτωπα δόντια του.

— Γιατί όχι; υπέλαβε ο ναύτης. Το
λιμάνι έξαρνα αΠόρο - Νάβ», το ά-
κρωτήρι «Κάβο-Γεδών». Άσχημα είναι;

— Θα προτιμούσα όνόματα, που να
μάς θυμίζουν την πατρίδα μας, την ι-
στορία μας, την Αμερική μας! είπε ο
ρεπόρτερ.

— Για τα κυριώτερα τουλάχιστο, το
παραδέχομαι, άποκρίθηκε ο κ. Σμιθ.
Αυτόν τον μεγάλο ανατολικό όρμο, πα-
ραδείγματος χάρι, ως τον ονομάσωμε
«Ορμος της Ένώσεως» τον άλλο, τον
μεσημβρινό, ως τον πούμε Ουάσιγκτων'
το βουνό αυτό, Φραγκλίν'ο' τη λίμνη έ-
κείνη, Γκράντ. Τα όνόματα αυτά θα
θυμίζουν την πατρίδα μας και τους με-
γάλους πατριώτες που την έτίμησαν.
Για τα ποτάμια όμως, τους κόλπους,
άκρωτήρια, της γλώσσας που βλέπουμε
από 'δω - πάνω, θα προτιμούσα όνό-
ματα σχετικά με το σχηματισμό τους.
Είνε πιο πρακτικά, θα τα θυμούμαστε
καλλίτερα. Το σχήμα της νήσου είναι
άρκετα αλλόκοτο, ώστε να μη δυσκο-
λευθούμε να βρούμε όνόματα που να το
άπεικονίζουν. Τι λέτε και σεις, φί-
λοι μου;

Καμμία άντιλογία. Η νήτος ήταν
κάτω απ' τα μάτια τους σαν ξεδιπλω-
μένος χάρτης και δεν είχαν παρά να
δώσουν από ένα όνομα σε κάθε εξέχουσα
ή εισέχουσα γωνία της και σε κάθε ύ-
ψωμα της. Ο Γεδών Σπίλεττ θα τα
έστημειαν στο πρόχειρο σχέδιάσμα του
και ή ονοματοθεσία θα έτελειωνε.

Έδωσαν λοιπόν τα όνόματα Ε ν ω-
σ ι ς, Ο υ ά σ ι γ κ τ ω ν, Γ κ ρ ά ν τ
και Φ ρ α γ κ λ ι ν ο ς, όπως τα είχε
προτείνει ο μηχανικός.

— Τώρα, είπε ο ρεπόρτερ, αυτή
την χερσόνησο, που εκτείνεται στα νο-
τιοδυτικά, προτείνω να τη βαπτίσουμε
Σ ε ρ π α ν τ ί ν α (έρεσιδη) και τη
γυρισμένη της ούρα Α κ ρ ω τ ή ρ ι ο ν
Σ α ύ ρ α ς, γιατί πραγματικώς μοιά-
ζει με ούρα έρπετος.

— Δεκτά! είπε ο μηχανικός.

— Τώρα, είπε ο Χάρμπερτ, την άλ-
λη εκείνη άκρη του νησιού, τον κόλπο
που μοιάζει με μισανοικτό στόμα μεγά-
λου ψαριού, αν τον ονομάσωμε κ ό λ π ο
τ ο υ Κ α ρ χ α ρ ί α.

(Έπεται συνέχεια) Γ Ρ. Ξ Ε Ν Ο Π Ο Υ Λ Ο Σ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΛΥΚΟΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Λύκος κατεργάρης,
Πού ήταν να τον γδώρης,
Μπήκε σε χωριό,

Κι' είπε: «Εγώ είμι σκύλος,
Τών ανθρώπων φίλος,
Δέν είμαι θεριό...»

Μ' άκουσ' ένα γέρο
Νά του λέη: — «Σέ έξρω,
Λύκο, από ταυτιά...

Φόγε! μην την πάθης
Κι' έτσι άμέσως μάθης
Τί θα είπῃ... φρενιά!»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΡΟΧΘΕΣ σάς έ-
δωσα ένα κατάλογο
των φιλολογικών έ-
κείνων έργων, που
πρέπει να διαβάση
ναίεις, για να λέγε-
ται άνθρωςπος μορ-
φωμένος. Και τώ-
ρα μαντεύω μίαν
άπορία σας: Η μορφωσις πρέπει να είναι
μόνο φιλολογική; ή, άρκεί ή φιλολογι-
κή μόρφωσις για να λέγεται κανείς
μορφωμένος; — Όχι βέβαια! Δέν μπο-
ρεί κανείς να νάρνηθί ότι τα φιλογολικά
βιβλία, τα έργα της φαντασίας, ή Ποί-
ησις, ή Τέχνη, δίνουν μία μεγόλη,
σπουδαία μόρφωσι, αναγκαία, άπαραί-
τητη, που με καμμία άλλη δεν θα
μπορούσε να αντικατασταθί! αλλά δεν
είνε ή μόνη, δεν άρκεί αυτή. Πάντα
είνε μία μόρφωσις μ ε ρ ι κ ή. Και
για ναποκτήση κανείς τη γ ε ν ι κ ή
μόρφωσι που χρειάζεται, πρέπει να
συμπληρώση τη Φιλολογία με της επί-
σης άπαραίτητες γνώσεις της Έπιστή-
μης και της Φιλοσοφίας. Φυσικά, δεν
είνε ανάγκη να γίνη τέλειος Έπιστή-
μων 'ς όλους τους κλάδους, ούτε καθη-
γητής της Φιλοσοφίας: είναι άνάγκη ο-
μως ναποκτήση τα στοιχεία και των
δύο. Και πρώτα - πρώτα πρέπει να ξέρη
Μαθηματικά όσο μπορεί περισσότερα! έ-
πειτα λίγη Αστρονομία, Φυσική, Χημεία,
Βιολογία, Άνθρωπολογία, Ζωολογία,
Φυτολογία, Γεωλογία, Όρυκτολογία,
Παλαιοντολογία, Γεωγραφία, Ιστορία,
Γλωσσολογία, και ακόμη — από εδώ
αρχίζει το βασίλειο της Μεταφυσικής
και της Φιλοσοφίας. — Ψυχολογία, Λο-
γική, Ηθική, Αίθητική. Τέλος Ιστο-
ρία της Τέχνης, Ιστορία της Θρησκείας,
Ιστορία της Φιλοσοφίας και άρκετη Κοι-
νωσιολογία. Όλων αυτών των κλάδων
της ανθρωπίνης Γνώσεως πρέπει να
κατέχη κανείς τα στοιχεία, για να λέ-
γεται άνθρωςπος γ ε ν ι κ ά μ ο ρ φ ω-
μ έ ν ο ς. Κ' ή Βιβλιοθήκη του Κόντ
που, — έξέχοντα να σάς το πώ προχθές,
— άποτελείται από 150 βιβλία, περι-
λαμβάνει 50 φιλογολικά, 50 έπιστημο-
νικά και 50 ιστοριοφιλοσοφικά.

Απ' αυτούς όλους τους κλάδους, ένα
θα διαλέξη κανείς και τον καλλιερ-
γήση συστηματικά. Θα γίνη έξαρνα
γιατρός, φιλόλογος, νομικός, φυσικός,
χημικός, αστρονόμος, μηχανικός κ.τ.λ.
Ούτε όμως Έπιστήμων τέλειος, 'ς ένα
οποιοδήποτε κλάδο, μπορεί να γίνη,
αν δεν ξέρη τα στοιχεία των λοιπών,
— γιατί, κατά βάθος, ή Έπιστήμη είναι

μία και ή γνώσεις αλληλοδεμένες, —
ούτε τέλειος άνθρωςπος, αν δεν έχει και
την άπαραίτητη φιλογολική και καλλι-
τεχνική μόρφωσι. Πάρτε ένα νομικό, έ-
πιστήμονα. Έξέρει τους νόμους, τα διά-
φορα Δίκαια, της Πολιτικής Έπιστή-
μης, τη Δημοσιονομία. Μπορείτε να
φαντασθίτε, ότι ο νομικός αυτός, που
πιθανόν να είναι δικηγόρος, δικαστής,
εισαγγελεύς, νομάρχης, τμηματάρ-
χης Υπουργείου, ύπουργός, βουλευ-
τής, πρέσβυς και πάσι λέοντας, —μπο-
ρεί να μην ξέρη τί είναι ήλεκτρισμός ή
μαγνητισμός; ότι μπορεί να μην ξεχω-
ρίξη ένα χημικό από ένα φυσικό φαινό-
μενο; να μην έχει ιδέα τί θα πη φυσι-
κός νόμος; νακούη έξαρνα «τριτογενή
στρώματα ή «πλουτωνική ενέργεια» και
να του φαίνονται κινέζικα; ή να μην
έχει καμμία γνώση φιλογολίας και φι-
λοσοφίας, να μην ξέρη τί ήταν ο Αϊσχύ-
λος κι' ο Δάντης, και να νομίζη ότι ο
Ρενάν ήταν «άθεος», όπως έγραφε
προχθές στη Διάπλασι Ένας φίλος μας;
Το ίδιο α τ ε λ ή ς θα ήταν κ' Ένας
φιλόλογος που δεν θα ήξερε τάπαραι-
τητα κοινωνιολογικά, ή Ένας γιατρός
που δεν θα είχε ιδέα περί Ραχαήλ και
Μιχαήλ Αγγέλου ή Ένας μηχανικός —
γιατί όχι κ' Ένας έμπορος; — που δεν
θα ήξερε τί θα πη νευρικό σύστημα.

Τελευταίως, ο κ. Όθων Ρουσπου-
λος, Ένας από τους πιο γενικά μορφω-
μένους έπιστήμονάς μας, έγραφε ότι
άπάντητε άνώτατο υπάλληλο Υπουρ-
γείου, που δεν ήξερε τί πράγμα είναι και
τί χρώμα έχει: ο θεϊλός χαλκός, ή πατί-
γωστη δηλαδή γαλαζόπετρα! Ο υπάλ-
ληλος αυτός, βλέπετε, αν και άνώτατος,
δεν είχε τα σ τ ο ι χ ε ί α που κάνουν
τον μορφωμένο άνθρωςπο. Κι' αυτή την
άτέλεια που είναι συχνότατη στην Έλ-
λάδα — δεν εξετάζω τώρα για ποιους
λόγους, — σεις οι νέοι, οι έρχόμενοι, δεν
πρέπει να την έχετε. Τώρα που σπου-
δάετε, τώρα δηλαδή που είναι καιρός,
προσπαθήστε να ότλιοθίτε με τα σ τ ο ι-
χ ε ί α τάπαραιτητα για την μόρφω-
σας. «Ο,τι κι' αν γίνετε, όποια έπιστή-
μη ή τέχνη σκοπεύετε ν' ακολουθήσετε,
κατάξετε να μη παραμελήσετε και της
άλλης. Το Σχολείο, από το Νηπιαγω-
γείο ως το Γυμνάσιο, σάς δίνει τα στοι-
χεία σχεδόν όλων. Ένας καλός μα-
θητής, έπιμελής, βγαίνει από το Γυμνά-
σιο, γνωρίζει πιά ότι πρέπει να ξέρη
απ' όλους τους κλάδους και, αν του λεί-
πουν ακόμη μερικά στοιχεία, εύκολα
μπορεί ν' τα άποκτήση, διαδάζων λίγο
μονάχος του. Το ζήτημα είναι να μην
πή ποτέ: θα γείνω - παραδείγματος χά-
ριν - γιατρός, τί μου χρειάζεται το άλλο,
τί μου χρειάζεται τάλλο; «Όχι! όλα
χρειάζονται! όλα πρέπει κανείς να τα
ξέρη σ τ ο ι χ ε ι ω δ ῶ ς» για όλα πρέπει

να έχει κάποια ιδέα. Τότε μπορεί να
λέγεται άνθρωςπος γενικά μορφωμένος.
Κι' ο γενικά μορφωμένος άνθρωςπος,
παντού και πάντα, επικρατεί!

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΗΛΗ

Ευφυλογήματα του Ραγκαβή :

— Ο Άλέξανδρος Ραγκαβής ήτον από
τους πλέον εύφυλόλογους άνδρας της έπο-
χής του και πλείστα άνέκδοτά του ανα-
φέρονται. Ούτω, κατά τινα άνακτορι-
κήν δεξίωσιν, εις το Βερολίνον, όπου ο
Ραγκαβής ήτο τότε πρέσβυς της Έλ-
λάδος, ο Αυτοκράτωρ Γουλιέλμος Α'.
έσπευσε προς αυτόν, τον έλαβεν εκ της
χειρός και είπε μεγαλοφώνως : « — Δέν
φαντάζεσθε, κύριοι, πόσο μισώ τον άν-
θρωςπον αυτόν! » Και ο Ραγκαβής : —
«Μεγαλειότατε, είναι ή μόνη της ζωής
μου περίστασις, καθ' ήν δεν συναντώ-
ται τα αίτιάματά μας.»

Αλλοτε, βοηθών τον συνάδελφόν του
πρέσβυν της Τουρκίας, να φορέση το έπα-
νωρόι του, και άκούσας τον Ιταλόν
πρέσβυν ναπορή : «Πώς; ή Έλλάς
βοηθεί την Τουρκίαν; — Ναι, άπεκρίθη
ο Ραγκαβής, αλλά δια να φύγη.»

Ιστορική έμεινε και ή άπάντησις του
προς την κυρίαν Βίτμαρκ, όταν τον ή-
ρώτητη, εις ένα γεύμα, εάν θέλη «όλί-
γην Μακεδονίαν» (την γνωστήν σαλάταν):
— «Ολίγην μόνον; Όλόκληρον, παρα-
καλώ, Υψηλοτάτη!»

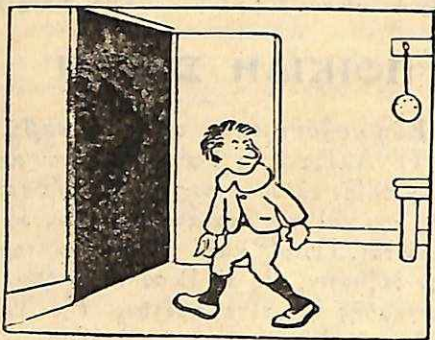
Και την νύκτα : — Αι γεωργικά
έργασία γίνονται συνήθως την ήμέραν.
Αλλ' εις την Αμερικήν, ή όποία
τρέφει τώρα με τα σιτάδια της όλον
σχεδόν τον κόσμον, οι καλλιεργηται,
διά να προσθάνουν, οζ έργάζωνται και
την νύκτα. Και αυτό χάρις εις μίαν
άπλουστατην έφεύρεσιν, που έγεινεν εις
την Νέαν Ουαλλίαν της Αυστραλίας :
Δύο ίτχυροι λαμπτήρες άτεταλίνης έ-
φευρισθησαν εις το άτμονήντον άε-
τρον, το έδαφος ούτω φωτίσκει λαμ-
πρά και ο γεωργός έμπορεί να εξακο-
λουθί την έργασίαν του και μετά την
δύσιν του ήλιου.

Επίκαιρον : — Φίλος της Διαπλά-
σεως μάς ανακοινεί, ότι εδιάβασεν εις
μίαν έφημερίδα κάτι εξυπνότατον από
έκείνο το λογοπαίγνιον που έδημοσιεύ-
σαμεν δια το κ ρ ι θ α ρ ά κ ι. Είναι
τό εξής :

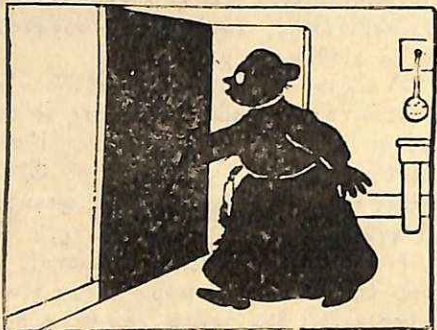
«Τε γνωστών γαλλικών ρητών la cri-
tique est aisée, l'art est difficile (ή
κριτική είναι εύκολη, ή τέχνη είναι δύ-
κολη), πρέπει τώρα να προσέρεται ούτω:
Λά κ ρ ι θ ί η έ τ α ι ζ έ, λ' ά ρ τ έ
ν τ ρ ι σ ί λ.»

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΠΩΣ ΕΠΙΨΘΗ Ο ΛΙΧΟΥΔΟΓΑΤΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Ο μικρός Κωστάκης, ο λιχουδόγατος, κάθε βράδυ, την ώρα που έλειπε η μητέρα του, έπληγαινε στην κοιτίδα, άνοιγε το ντουλάπι, άρπαζε κανένα βάζο, γλυκό και κατέβαινε ήσυχα στο περιβόλι, όπου

γλυκών. Σε λίγο, νά σου δ' λιχουδόγατος! Βλέπων το ντουλάπι ανοικτό, όπως πάντα, και νομίζον ότι η μητέρα του βγήκε να ψωνίσει, προχωρεί θαρραλέα για νάρπαξη, κατά τη συνήθειά του κανένα βάζο...

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

(ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

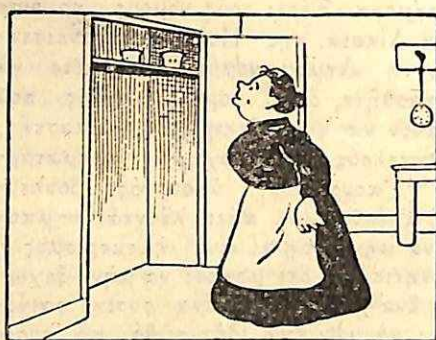
(Συνέχεια και τέλος· ἴδε σελ. 129.)

Ποιό από τα δύο θα νικούσε; Ο Γεράρδος, μολονότι τα λόγια του γέροντος τον είχαν συγκινήσει, έδισταζε ακόμη. Όλη εκείνη τη νύκτα τριγύριζε έξω, αναποφασιστός.

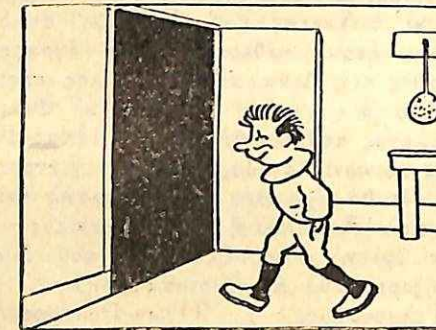
Την άλλη μέρα, 15 'Ιουλίου, η Γαλλία εκήρυξε τον πόλεμο κατά της Γερμανίας· κι' ο Γεράρδος, χωρίς να μπορέσει να είδοποιήσει τον παππού του για τη νέα του απόφαση, γύρισε να πάρη τη θέση του μεταξύ των συστρατιωτών του.

Ο πόλεμος έτελειώσε. Παντού οι Γάλλοι ξαναρχίζουν τα έργα των και προσπαθούν να εξαλείψουν τα ίχνη της καταστροφής και να εξασφαλίσουν πάλι την ευημερία της χώρας.

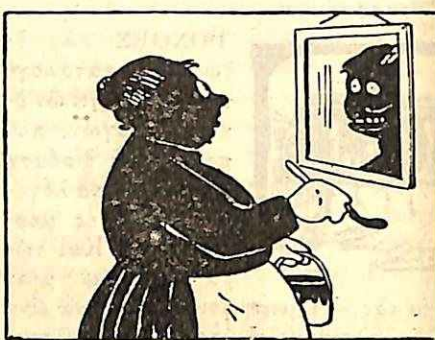
Ο γέρος με τη Σιμόνη ζούν ακόμη στο ίδιο εξοχικό σπίτι. Η άφωτισμένη έγγόνη δεν είχε άφισή

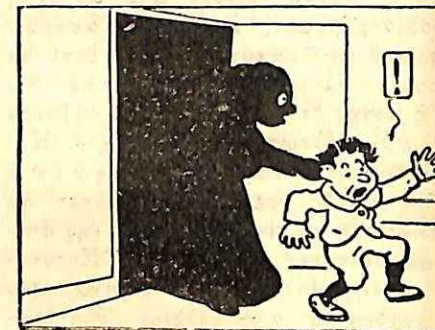
το, έτρωγε όλο, με κίνδυνο να στομαχιάσει. Μιά μέρα, η μητέρα του Κωστάκη παρετήρησε ότι τα γλυκά της έλειπαν κι' απέφασε νάνακαλύψη τον κλέφτη. Έρώτησε τον Κωστάκη, αλλά αυτός ένοχοποίησε την αδελφή του. Τί κάνει τότε η μητέρα; Βάφει το πρόσωπό της! Μαύρο με φουμό, κρύβει τα χέρια της σε μαύρα γάντια, βγάζει την άσπρη της ποδιά και χώνεται ολόκληρη στο σκοτεινό ντουλάπι των

γλυκών. Σε λίγο, νά σου δ' λιχουδόγατος! Βλέπων το ντουλάπι ανοικτό, όπως πάντα, και νομίζον ότι η μητέρα του βγήκε να ψωνίσει, προχωρεί θαρραλέα για νάρπαξη, κατά τη συνήθειά του κανένα βάζο...

σε την αδελφή του. Τί κάνει τότε η μητέρα; Βάφει το πρόσωπό της! Μαύρο με φουμό, κρύβει τα χέρια της σε μαύρα γάντια, βγάζει την άσπρη της ποδιά και χώνεται ολόκληρη στο σκοτεινό ντουλάπι των

που χόρτασε. 'Αλλά του άξιζε, του λιχουδόγατος, για να μάθη να μην κλέβη τα γλυκά και να μην ένοχοποιή την αδελφή του...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ούτε στιγμή τον τυφλό παππού, και όλοι οι κόποι, όλες η στερήσεις που υπέφερε, δεν της απέσπασαν ούτ' ένα παράπονο. Από τον Γεράρδο, καμμιά εϊδήσις 'Ενόμιζαν πως είχε πάη στην 'Ελβετία και δεν άνεφεραν πιά το όνομα του λιποτάκτη...

Έξαφνα, ένα πρωί, ο ταχυδρέμος τους πήγε ένα γράμμα. Η Σιμόνη το πήρε και με τρέμοντα χέρια το άνοιξε. Είχε μίαν άγνωστη υπογραφή, αλλά έλεγε σπουδαία... "Ω, με πόση συγκίνηση η έγγόνη εδιάβασε το γράμμα εκείνο στον παππού της!..

Ήταν από τον στρατιωτικό γιατρό, που θεράπευε τον Γεράρδο, γιατί πληγώθηκε βαρεία σε μία μάχη, κι' έμεινε πολύν καιρό ξαπλωμένος στο κρεβάτι ενός νοσοκομείου...

Ο νέος είχε πολεμήση ήρωικά, για να εξαγνίση την πρώτη του απόφαση περί λιποταξίας. Είχε πολεμήση σά λειοντάρι, άψηφών όλους τους κινδύνους και σκορπίζων γύρω του τον θάνατο. Έλαβε πολλές πληγές και υπέφερε

καιρό. Εύτυχως τώρα ήταν καλά. Μόνο που τούλειπε το δεξί του χέρι, γιατί είχαν αναγκασθή να του το κόψουν.

Στον στρατιωτικό γιατρό, που έδειξε μεγάλο ενδιαφέρο γι' αυτό το παλληκάρι, τα είχε πη όλα. Του είχ' έσομολογηθή και τη στιγμήμαλα του δειλιά και το δυστύχημα που έπροκάλεσε την ήμερα της καταγίδος. Κι' ο γιατρός, συγκινημένος, έγραψε ο ίδιος στον τυφλό, για να του αναγγείλη, ότι σε λίγο ο Γεράρδος θα γύριζε, συντροφευμένος από ένα καλό στρατιωτικό οφθαλμίατρο, που θα κύτταζε αν τα μάτια του γέροντος είχαν θεραπεία.

Πραγματικώς, σε λίγες ήμέρες, ο παππούς έσφιγγε στην άγκαλιά του τον γενναίο πολεμιστή. 'Αλλά όταν ο οφθαλμίατρος του έ πρότεινε να του κάμη έγχειρήσι, ο γέρος άρνήθηκε λέγων, ότι τώρα που ξανάβρισκε τον Γεράρδο όπως τον ήθελε, όπως τον ώνειρεύετο, η εύτυχία του ήταν τελεία και τίποτ' άλλο δεν έπιθυμούσε για αυτό τον κόσμο.

Η ΒΕΝΤΕΤΤΑ

[Μυθιστόρημα υπό Α. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'. (Συνέχεια)

Αλλά η άδυναμία αυτή μου πέρασε γρήγορα. Και τότε, η πρώτη μου δουλειά ήταν να βγώ από το σπίτι, για να κρυθώ κι' εγώ.

Στην αρχή, μου ήλθε να καταφύγω στο Κρυφόδενδρο. Έπειτα όμως έτρεφθηκα, ότι αυτό θα ήταν επικίνδυνο και για τον Φραντζέσκο και για μένα, γιατί οι Μπαρμπούτζηδες μπορούσε να με ιδούν και να μάχολουθήσουν. Έπρεπε να βρω άμέσως κανέν' άλλο μέρος, κατάλληλο για να κρυθώ. 'Αλλά ποιό, ποί;

Τότε μου ήλθε μια έμπνευσις, που μ' έγέμισε έλπίδα. Έβλεπα καθαρά, ότι και αν άκόμη οι Μπαρμπούτζηδες δεν κατόρθωναν ως τέλος να βρουν ούτε τον Φραντζέσκο ούτε έμένα, πάλι η κατάσταση θα έμενε φοβερά επικίνδυνη. Οι κακούργοι αυτοί μπορούσαν εξαίρετα να νάποφασίσουν να μείνουν στο νησί, σαν κυρίαρχοι, ως τη στιγμή που θα δέλεπαν από μακριά την θαλαμηγό του πατέρα μου. Κι' ο πατέρας μου μπορούσε εξαίρετα να μη γυρίση πριν από δυό ακόμη ήμέρες. Στο διάστημα λοιπόν αυτό, εγώ κι' ο Φραντζέσκος, δεν θα μπορούσαμε να βγούμε από τους κρυφώνες μας, χωρίς να διακινδυνεύσαμε τη ζωή μας.

Κι' έν' άλλο ακόμη ρόδο είχα, σπουδαιότερο: Ο Φραντζέσκος, άμα δεν άκουγε γρήγορα το σύνθημα που συμφωνήσαμε για να βγίη από το Κρυφόδενδρο, θάησυχούσε για μένα, θάποφασίζε να έλθη να ιδή τί μ' έκαμαν οι Μπαρμπούτζηδες κι' έτσι θάπεφτε μόνος του στο μαχαίρι τους.

Όλ' αυτά τα είδα πολύ καθαρά σε μία στιγμή. 'Αλλά η άνάγκη που παρούσαίετο, να βρω και για μένα ένα καλό κρυφώνα, μου έγέννησε μία ιδέα: Πριν βγώ από το σπίτι, είχα πάρη μαζί μου τα ναυτικά γυαλιά του πατέρα μου, ένα καθρέπτη του ξυρίσματος κι'

ένα μικρό σημειωματάρι· δικό μου, από τάχαπνότερα πράγματα που είχα. Κι' όταν τα έβαλα όλα στην τσέπη, μου φάνηκε πως έπαιρνα ένα θησαυρό.

Βέβαιος, ότι οι Μπαρμπούτζηδες δεν μπορούσαν να με βλέπουν, έτρεξα από το σπίτι ετ' άκρογιάλι, από ένα μικρό μονοπάτι, που τ' έσκίαζαν δένδρα στραβά.

Σ' εκείνο το μέρος, οι βράχοι της άκρογιάλις ήταν σχεδόν κάθετοι. Έπιάσθηκα από της ξεσκεπασμένες ρίζες ενός δένδρου, που ήταν στην άκρη-άκρη, κρεμάσθηκα κι' άρέθθηκα να πέσω, από ένα ύψος δεκαπέντε ποδιών.

Έκει κάτω, ο βράχος προχωρούσε λιγάκι κι' έσχημάτιζε ένα μικρό πλά-

τωμα, σαν όρεπέδιο, όπου μπορούσαν να σταθούν δυό-τρεις άνθρωποι όρθιοι. Κι' αυτό το όρεπέδιο ήταν σκεπασμένο ολόγυρα από βράχους. Έρεπε δηλαδή να τ' έβλεψαν κανείς, για να πάη να τ' όβρη.

Από κάτω, σε βάθος εκατόν έξι-εβδομήντα ποδιών, η θάλασσα άφριζε κι' έπηδούσε στους σκοπέλους.

Αυτή η σπηλιά, γιατί ήταν πραγματικώς σά μία σπηλιά, μ' έμαγνήτιζε. Η δυσκολία, ο κίνδυνος που ήταν, η τόλμη που έχρειάζετο για να εθάρση κανείς ως αυτή, έμεγάλωνε ακόμη τ' όγνητό της.

Για μένα, ήταν άνεκαθεν τ' όμυστικό μου κατάργιο. Στο βάθος, υπήρχε μία μικρή κόγχη, ένα άδυτο, όπου ένα παιδί το λ' όμ' ό, μπορούσε να κρυθί, απ' όλα τα μάτια, εκτός από τα μάτια των γλάρων και των θαλασσοπουλιών.

Κι' έν' άλλο ακόμη ρόδο είχα, σπουδαιότερο: Ο Φραντζέσκος, άμα δεν άκουγε γρήγορα το σύνθημα που συμφωνήσαμε για να βγίη από το Κρυφόδενδρο, θάησυχούσε για μένα, θάποφασίζε να έλθη να ιδή τί μ' έκαμαν οι Μπαρμπούτζηδες κι' έτσι θάπεφτε μόνος του στο μαχαίρι τους.

Όλ' αυτά τα είδα πολύ καθαρά σε μία στιγμή. 'Αλλά η άνάγκη που παρούσαίετο, να βρω και για μένα ένα καλό κρυφώνα, μου έγέννησε μία ιδέα: Πριν βγώ από το σπίτι, είχα πάρη μαζί μου τα ναυτικά γυαλιά του πατέρα μου, ένα καθρέπτη του ξυρίσματος κι'

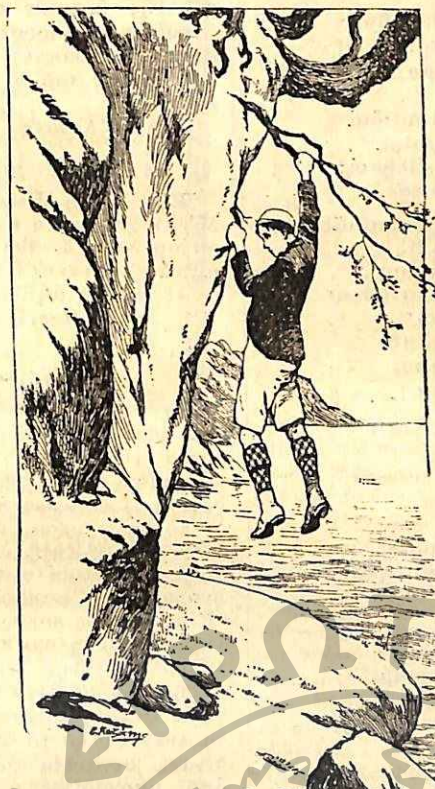
Όπτινός Τηλέγραφος.

Αλλά δεν μου έχρειάζετο ακόμη αυτό τ' άδυτο: πρώτα... είχα κάτι άλλο να κάμω...

Τους Μπαρμπούτζηδες δεν τους φοβόμουν πιά. Ήταν δυνατό να φαντασθή κανείς απ' αυτούς να σκύψη από τους ψηλούς βράχους, για να με ιδή μ' όλη τη σπηλιά;

Έπρεπε τώρα να εκτελέσω τ' ό σχέδιό μου.

(Έπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

«Κρεμάσθηκα κι' άρέθθηκα να πέσω...» (Σελ. 137, στ. γ')

Ίδε τον Ό-
δηγόν του

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Συνδρομή
του Κερ. Β

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Γιατ' ήταν όλα σκοτεινά,
γιατ' ήταν όλα μαύρα;
Μη του χειμώνα σύγγερα
σκεπάσανε τὸν ἥλιο;
Ὅχι, προσμέναν λευτεριά
προσμέναν Ἅγια Λαύρα,
Νάστράφουν, νά σκορπίσουν
τὸ φῶς τους στὴν ὑφήλιο!
Τὰ σκέπαζε ὅλα ἡ σκλαβιά
τοῦ Τυραννοῦ τὸ χέρι,
τὸ δολοφόν, τὸ ἀτιμὸ
ἐκάνε ὅ,τιμπούσε.
Γέροντες, γυναικες καὶ παιδιὰ
περνοῦσε ἀπ' τὸ μαχαίρι,
Ἐγδυνε σπίτια κ' ἐκκλησιές
καὶ κληρικούς κρεμοῦσε.

Ἔτσι περνοῦσαν τῆς σκλαβιάς
τὰ ματωμένα χρόνια!
Κι' ὑπομονεῖαν ὅλοι τους,
σφιγκοντας μέσ' στὰ στήθεα
τὸ ἄχι, τὴν ἐκδίκησι.
Μὰ δὲν μποροῦσε αἰώνια
νὰ θριαμβεῖ τὸ ἀδικο,
πατώντας τὴν ἀλήθεια...

Κ' οἱ πρῶτοι μαζευτήκανε
τραγοὶ παλληκαράδες
Κι' ὠρκίστηκαν ἡ Λευτεριά
νὰ δώσουνε στὴ γῆρα
ἢ ν' ἀποθάνουν ὅλοι τους.
Πλούσιοι, λαὸς, παπάδες
Μαζή μ' αὐτοὺς ὠρκίστηκαν
κι' ἐπρόσμεναν τὴν Ὁρα.

Κι' ὅταν καμπάνες γιορτινές,
διαλάλῃσαν στὴν Πλάσι
τῇ Σύλληψι τῆς Μαριμί,
κάτου στὴν Ἅγια Λαύρα
τῇ Λευτερίᾳ ἡ Ἑλλάδα μὲς
εἶχε σφιγκταγκαλιάσει.
Φτερούγιζε τὸ Λάβαρο
καὶ τὸ φιλοῦσε ἡ αὔρα.

Ὅχτ' ὅχι τὸν Τυραννο
πολέμαγε ἡ Ἑλλάδα.
Τὸ Φῶς τὸ Σκότος σκόρπισε
Κι' ἔφερε τὰ οὐράνια.
Τῇ γῇ, τῇ κτίσι δόλοκληρη,
τῆς Λευτεριάς λαμπάδα,
Ποῦ τὴν κρατοῦσε ἡ Ἑλλάς
Μὲ δίκαια περηφάνια.

Νικητὴς τῆς Αὔριου

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

25 Μαρτίου 1821.

Ἀνάβει ἡ σίτις πού θά φουντώσῃ τὴν
τυρακιά. Ὅπως ὁ ἄγγελος φέρονε στὴ
Μαρία τὸ θεϊκὸ πνεῦμα πού σὲ ἐννέα μῆ-
νες θά ἐνσυνθροπώσῃ γιὰ νὰ σώσῃ τὴν οἰ-
κουμένη, ἔτσι καὶ ὁ Πατρὸν Γερμανὸς
φυσά πνοὴ στὴ λιποθυμισμένη Ἑλλάδα,
πού σὲ λίγο θά συντρίψῃ ἀλυσίδες καὶ
δεσμὰ.

Ὁ σπόρος πέφτει σὲ γόνιμη γῇ, ποτι-
σμένη ἀπὸ αἷμα καὶ δάκρυα πέντε αἰώνων.
Χαίρε Ἑλλάς!

1 Ἰανουαρίου 1822.

Ἀνθίζει τὸ πρῶτο μπουμποῦκι τῆς ἐ-
λευθερίας. Στὴν Ἐπίδαυρον, κάτω ἀπὸ
ἓνα δέντρο, ἐνθ' ὅχι μακριὰ βροντᾷ ἀκόμη
τὸ καροφύλι, ἡ πρῶτη Ἑθνοσυνέλευσις
κηρύττει τὴν πολιτικὴ ὑπαρξί καὶ ἀνεξαρ-
τησία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.
Εἶνε τὰ γενέθλια τῆς Νέας Ἑλλάδος πού
προβάλλει γεμάτη σφρίγγος ἀπὸ τὰ ἐρεί-
πια τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς μεσαιωνικῆς.
Ἀνοίγονται μπροστὰ τῆς ὁρίζοντες ἀπέ-
ραντοι, καὶ δάφνες φτυρώνουν ἀμέτρητες,
— ἡ δάφνες πού θά τὴν στέψουν τὸ 1912
καὶ 13.

Ἑλλάς Ἀνέστη!

25 Μαρτίου 1917.

Ἐχει καὶ ἡ Ἑλλάς τὸν Γολγοθὰ τῆς.
Μ' ἂν χλωμαίξῃ τὸ ἄστρο τῆς, δὲν θά
σβύσῃ ποτέ. Σκυβεὶ λυπημένη τὸ κεφάλι,
μὰ ἀνάβει πάντα ἡ ἐλπίδα μέσα τῆς.
Ἡ Ἑλλάς θά ζήσῃ!

Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος

ΔΙΑΦΟΡΗ ΚΑΡΔΙΑ

Ἀνθοστρόλιστη αὐτὴ ἀνοίγεται μπροστὰ
στὰ μάτια μου. Τ' ἀνθισμένα κόκκινα γε-
ράνια τῆς δὲν μ' ἐλκύουν βέβαια. Μὰ
τότε γιατί στέκω δὴ πέρα; Ἀκού τὴν καρ-
δερίνα τί ὠμορφα πού τραγουδεῖ! Μπα!
ὅσο κ' ἂν πῆς, τὸ σόλο τῆς δὲ μπορεῖ
νὰ βγῇ μὲ ντουέτο καναρινῶν! Εἶνε χα-
ριτωμένα τὰ κακαρίσματα τῶν πουλιῶν.
Ἐνας μαῦρος κόκορας μὲ τὴν παρέα του,
τί ωραία συζήτησι πού ἔχει! Ναί, μὰ ἀπ'
τῆς ἀλλοπαρίας τῆς κάμαρας, φαίνεται
ἄλλη αὐτὴ, μὲ λευκὰ τρανταφύλλα ἔς τοὺς
γύρω ψηλοὺς τοίχους. Κ' ἀνάμεσα ἀπ'
τὰ πυκνόφυλλα τὰ δέντρα, πού κ' εἶνε μέσα
δίνουν συναυλία τὰ πουλά, ἓνα πληθὺς
ἀπὸ μαργαρίτες μ' ἀνεμῶνες, εἶναι φη-
τωμένες.

Ἡ αὐτὴ πού βλέπω, δὲν ἔχει πυκνό-
φυλλα δέντρα ἀνεμῶνες δὲν ἔχει. Σ' τῆς
φτωγῆς, ἔς τῆς σπασμένης τῆς πλάκας,
δὲν ἐφύτρωσε ὡς τὰ τώρα μαργαρίτα. Σ'
τοὺς γύρω τῆς ψηλοὺς τῆς τοίχους δὲν ἔα-
πλώθηκε ὡς τὰ τώρα τρανταφύλλια τὸ
λιγερό κλωνί. Μὰ ἔς τὴν αὐτὴ πού βλέπω,
ξύλινο, γέριζο, φτωχὸ καναπεδάκι βρῖσκε-
ται. Δυὸ φτωγῆς γρηούλες, κάθε βράδυ, τὸ
τιμούν. Σ' τὸ ἴδιο καναπεδάκι κάθονται,
τὰ ἴδια ρούχα φοροῦν, τὰ ἴδια πράγματα
βλέπουν. Μὰ ἔς τὸ φτωχὸ τους τὸ γέριζο
τὸ πρόσωπο, δὲν εἶδα ποτέ μου ὡς τὰ
τώρα, τὴν ἔκφρασι τῆς ἰδίας.

Ρώτησα, μούσαν πῶς εἶνε ἀδερφάδες,
«μὲ ἴδια τύχη, μὰ μὲ διάφορη καρδιά».
Ἰδία τύχη, μὰ διάφορη καρδιά... Ναί, κα-
ταλαβαίνω. Ἡ αὐτὴ μοσχοβολᾷ ἡ καρ-
δερίνα κελαιδεῖ ἡ γρηούλες πάντα ἴδιες:
ἡ κότες κάνουν βόλτες. Ἡ ἀσπρὴ σπάζει
κάποιο φυτὸ. — Τὸ φυτὸ θά ξαναγενώσῃ,
θὰ ξαναφουντωθῇ, μὰ πόσες μέρες θά ζήσῃ
ἡ κότα; — Αὐτὸ βέβαια θά λέῃ τὸ μείδι-
μα τῆς μῆς γρηούλας. Κ' εἶνε εὐτυχί-

σμένη κ' ἡ αὐτὴ εἶνε ἔς τὴν καρδίᾳ τῆς.
— Τὸ καυμένο τὸ λουλουδι νὰ καθῇς, πα-
ληόκοτα. Ἡ καρδερίνα κελαιδεῖ, μὰ δὲν
τὴν ἀκούει. Κ' εἶνε δυστυχισμένη. Καί
ἔς τὴν καρδίᾳ τῆς μέσα τὸ σπασμένο βρι-
σκεται φυτὸ.

Τί λοιπόν; νὰ τὴν ἀκούει τὴν καρδίᾳ;
Νὰ μᾶς μέλῃ γιὰ τὸ φάγωμα τοῦ φυτοῦ;
Ἡ νὰ τὸ βλέπουμε νὰ τρώγεται καὶ μῆς
νὰ σκεπτόμεθα τὸ εὐχάριστο, νὰ παρηγο-
ρούμεθα, μὲ τὴν ἰδέα πῶς τὸ φυτὸ θά ξα-
ναγενώσῃ καὶ θά ξαναφουντωθῇ;

Ἰδί-

ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΗ

Ὅγας κυττάζω ἀπ' τὸ παράθυρό μου,
ἐσένα πάντα βλέπω, Ἐρημοκκλήσι!
Κ' εὐθὺς ὡς ἡ ματιά μου σ' ἀντικρύσει,
σὰν ἀλλαγμένο νοιώθω τὸν ἑαυτό μου...

Χωρὶς νὰ θέλω, τὸ λευκὸ ὄνειρό μου
μέσ' στοὺς λευκοὺς σου τοίχους ἔχω
κλείσει!

Κοντά σου κ' ἡ ψυχὴ μου ἄς φτερουγίσῃ
ἀλαφρώμενη ἀπ' τὸν βαρὺ καίμὸ μου...

Μέσα μου μὴν ἀγάπῃ ἔχω γιὰ σένα,
πού ἐπόθησα τὴν ὥρα τοῦ θανάτου,
μὰ γύρω τὸ κεφάλι μου, ἀπὸ κάτω

σ' ὄν ἴσκιό σου... Μὲ μάτια σφαλισμένα
τί γλυκὰ θά κοιμώμουν! Κι' ἀπ' τὴ δύση
γύρω μου ὁ ἥλιος ρόδα νὰ σκορπίσῃ...

Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες

Ο ΚΟΙΜΗΘΕΙΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Ἦσαν αἱ παραιοὶ τῆς φοβερᾶς μά-
χης τῆς Ἰέννης. Αἱ Γαλλικαὶ μεραρχίαι
ἐστρατοπέδευαν ἀπέναντι τῶν Γερμανι-
κῶν καταυλισμῶν, ὑστερον ἀπὸ μακρὰν
πορείαν. Ὁ Μέγας Ναπολεὼν, φοβούμε-
νος νυκτερινὴν ἐπίθεσιν, διέτρεχε τὸ στρα-
τόπεδόν του μὲ μερικὸς ἀπὸ τοῦ ἀξιω-
ματικούς του. Ἀφῆρης βλέπει ἓνα σκοπὸν,
ὁ ὁποῖος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τὸν
ὑπνον. Προχωρεῖ μόνος πρὸς αὐτόν, τοῦ
παίρνει σιγὰ τὸ ὄπλον, χωρὶς νὰ τὸν ξυ-
πνίσῃ, καὶ κάμνει αὐτὸς τὸν φρουρὸν
ἀντ' ἐκεῖνον.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ στρατιώτης ἐγεί-
ρεται καὶ βλέπει ἐκπληκτικὸς ἐκεῖνον πού
τὸν ἀντικατέστησεν. «Ὁ Αὐτοκράτωρ» λέ-
γει, «εἰμαι χαμένος!» — «Μὴν ἐκπλήττεσαι,
φίλε μου, τὸ πού λέγει ὁ Ναπολεὼν» εἰς ἓνα
γενναῖον, ὅπως σὺ, εἶνε ἐπιτετραμμένον
ν' ἀνακαυθῇ ὀλίγας ὥρας ὑστερον ἀπὸ τό-
σας ταλαιπωρίας. Ἄλλοτε ὅμως διάλεγε
καταλληλοτέραν ὥραν».

Νεαρὸς Ἰσπότης

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ἐνας ἱατρὸς ἐπέστρεψε κάποτε εἰς τὸν
ράπτην του μίαν ἐνοχημασίαν, διότι δὲν τοῦ
ἐπῆγαινε καλά.

Ὁ ράπτης, συναντήσας μετὰ τινος ἡμέ-
ρας τὸν ἱατρὸν εἰς τὴν κηδεῖαν ἐνὸς τῶν
ἀσθενῶν του τοῦ λέγει: — Ἀ! ἱατρε, τί
εὐτυχὴς ἀνθρώπος πού εἰσθε σεις!

— Διατί; ἐρωτᾷ ὁ ἱατρὸς; — Διότι, ἀ-
παντᾷ ὁ ράπτης δὲν σὰς ἐπιστρέφουν ποτέ
τὴν κακὴν σὰς ἐργασία!..

Πειρατὴς τοῦ Αἰγαίου

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μίμης διηγείται τὸ ὄνειρόν του εἶδε.

— Ἦμουν λέγει, μαζί μὲ τὴν Κατίνα...

Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη, ἀλλ' ὕστερα τὰ περ-
δεῖ, δὲν τὰ θυμᾶται καλά... Καὶ ἀποτεινόμενος;
ἔφαρξε πρὸς τὴν Κατίαν:

— Βοήθησέ με λοιπόν, τῇ; φωνάζει πᾶς ἐσὺ
τὰ παρακάτω!

— Τί νὰ πῶ; ἀπαντᾷ ἡ Κατίνα. Δὲν ξέρω...

Καὶ ὁ Μίμης:

— Μ' ἀφοῦ ἦρουν μαζί;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Ἑλευθερίας

Εἰς τὸ Σχολεῖον.

Ὁ καθηγητὴς: — Τί ἔκαμε τότε ὁ Ἀρι-

στείδης;

Ὁ μαθητὴς: — Ἐπαγγλῆεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ὁ καθηγητὴς: — Εἶτα;

Ὁ μαθητὴς: — ...

Ὁ καθηγητὴς: — Εἶτα; ...κατόπιν;

Ὁ μαθητὴς: — Θῆκα!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀπογόνου τοῦ Καίσαρος

Ὁ Νίκο; ἔχει κάνει πάλι κάποια ἀταξία καὶ

λέει ψέμματα στὴ μητέρα του γιὰ νὰ δικαιολο-
γήσῃ; ἀλλὰ ἡ μητέρα του τὸν καταλαβαίνει καὶ
τοῦ λέει:

— Πρόσεξε, Νίκο, δὲν κάνει νὰ κρύβῃς ἀπὸ
μένα τὴν ἀλήθειαν.

— Φάξε με, καλὲ μαμμά, καὶ θά ὀῃ; πῶς;
δὲν σοῦ κρύβω τίποτα.

Ἐστάλη ὑπὸ Δημ. Παπανικολάου

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ίδε Ὁδηγὸς Κερ. IB.]

α.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἡρώος τῆς Γραβιάς

ΔΕΙ	ΡΑ	ΝΙ	ΣΟΣ
ΠΡΟΥ	ΜΗ	Α	ΣΑ
		ΝΗ	ΣΜΥΡ
ΣΟΥΣ	ΚΟ	ΚΕ	ΤΑΡ

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ σὺλλαβαὶ αὐ-
ται ὥστε νὰποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα πέντε
πόλεων τῆς Μ. Ἀσίας.

β.) Διπλῇ Μαχητικῇ Εἰκὼν ἀνευ εἰκόνος

Ἐστάλη ὑπὸ Παναγ. Ἀλεξοπούλου

— Θεμιστοκλῆς, διάβασε καὶ τὴ Διάπλα-
σί σου, ἀλλὰ ὕστερα θυμήσου γιὰ νὰ μοῦ
φῆρῃς καὶ τὰ δυὸ πράγματα πού σοῦ εἶπα.

— Ποιά, καλέ;

— Νὰ τὰ ξαναπῶ;

γ.) Διὰ τοὺς Γαλλομακεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Καρδιάς

V*nt* - c*nt*nt - d* - p** - c' - e** - e**e
- *ai*e* - *i**e.

Νάναγνωσθῇ τὸ ρητὸν τοῦτο, κατὰ τὸ
ἥμισυ φωνηεντόλιπον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ
ἐλλιποσύμφορον.

Λύσεις τοῦ 15ου φύλλου

α.) Ἐσπαθώμετε ὁ γ.)
πρὸς τῆς Διαπλάσεως.
-- β.) 1. Ἐν - ἐν, εἰς
- εἰς, ἐς - ἐς. 2. Ἡ
Κίνα.
F
C R I
C R E M E
F R E G A T E
I M A G E
E T E
E

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Βιβλία τετάρτα, μορφωτικά καὶ ἡθικά, ἐκ-
δοθέντα ὑπὸ τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (60 εἰ-
κόνες) δρ. 6. Χρυσὸς. δρ. 8.

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς,
δρ. 0,60.

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου, (20 εἰκόν-
ες) δρ. 3,50. Χρυσὸς. δρ. 5.

Λεύκωμα Μικρῶν Μυστικῶν.

Ἐκαστὸν τετράδιον δρ. 0,15

Δέση 7 τετραδίων δρ. 1,—

Δέση 15 τετραδίων δρ. 2,—

Δέση 25 τετραδίων δρ. 3,—

Ἡ Μοῦσα τῶν Παιδῶν (ποιήματα)

δρ. 1,50. Χρυσὸς. δρ. 2,50.

Ἡ Νίνα (20 εἰκόνες) δρ. 3,50.

Χρυσὸς. δρ. 5.

Παιδικὸι Διάλογοι (Κουτίζου).

Σειρά Α' δρ. 1,20. Σειρά Β' δρ. 1,20.

Παιδικὸν Ὁμάτιον (Σεροπούλου)

δρ. 2. Χρυσὸς. δρ. 3,50.

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδες) ἐκ-
αστὸν δρ. 0,50. Χρυσὸς. δρ. 3,50.

Πρὸς ὁ Νικίον (21 εἰκόνες) δρ.

3,50. Χρυσὸς. δρ. 5.

Ὁ Πυρετοπώλης (24 εἰκόνες) δρ.

3,50. Χρυσὸς. δρ. 5.

Ὑπερ Πατρίδος (35 εἰκόνες) δρ.

3,50. Χρυσὸς. δρ. 5.

Ὁ Φῶτης. Ἐμπετρον Διήγημα ὑπὸ

Χρ. Σκαρτσίδου, δρ. 0,60.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Ἐυριπίδου
τὴν 21ην Μαρτίου 1917.

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἡ προθεσμία τοῦ Δημοψηφίσματος παρατεί-
νεται ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας. Μέχρι τῆς 25 Ἀ-
πριλίου δέχονται ψηφοδέλτια. Μετὰ τὴν ἡμέραν
ἐκείνην, ὅτι κλείσονται αἱ κάπαι καὶ ὁ ὅρκισις ἡ
διαιτογία, εἴτε θά ἔχῃ ἀρθῇ ὁ ἀποκλεισμός, εἴτε
θὰ ἐξακολουθῇ.

Ὅσον εἰς τὰ Ψευδώνυμα τοῦ 1916, τὰ κρατῶ
πάντες εἰς τὴν διέλευσιν τῶν κατόχων τῶν. Πα-
ρατείνω δηλαδὴ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνανεώσεως
ἐπ' ἀόριστον. Ὅταν θάρθῃ ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς
ὁποίας οἱ κάτοχοι τῶν, πού θὰ ἐπικοινωνοῦν
πλέον μαζί μου, θά εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ τἀνανεώ-
σωσιν, ὅσοι θέλουν, ἐννοεῖται, νὰ τὰ κρατήσωσιν.
Πρὸς τὸ παρόν, δὲν τὰ δίδω εἰς κανένα.

Δὲν ἀμφισβῶ, Ἀγριοβιολέτα, διὰ τὴν
ἀγάπην σου. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ οἰκονομῇς ὀλί-
γον καιρὸν καὶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα, ὅπως
μὲ εἶχες καταπραυνήσῃς...

Καὶ τὸ Ἰαγροῦδι τῆς Λευτεριάς διαβάζει τὸ
φύλλον μου δυὶ φορές: Τὴν πρώτην φορὰ, γρή-
γορα - γρήγορα, γιὰ νὰ εἰδῇ ἂν τὸ ἀπαντᾷ τὴν
Ἀλληλογραφίαν, γιὰ τὴν συνέχεια τῶν μυθιστο-
ρημάτων καὶ ἐν γένει γιὰ τὸν περιεχόμενον· ἀλλὰ
τὴ δεύτερην σιγά-σιγά, μὲ τὴν ἡσυχίαν του, γιὰ
νὰπολαύσῃ τὸ ὕψος καὶ τὴν γλῶσσαν.

Πάντα χρειάζεται ὁ ἀστερίσκος, Μάρκε Ι. Β.,
ἐκεῖ πού λέγει, καὶ ποτὲ κ' ἐγὼ δὲν τὸν παρα-
λείπω. Καὶ εἰς τὰ Ἑλληνοσύμφορα δηλαδὴ καὶ εἰς
τὰ Φωνηεντόλιπα, ὅταν μία λέξις δὲν ἔχῃ κανέν

φωνήεν ἢ κανέν σύμφωνον, διὰ νὰ δηλώσῃ τὴν
ὑπαρξίν τῆς, δηλοῦται μ' ἓνα ἀστερίσκον. Κάποτε,
εἰς τὰ Φωνηεντόλιπα, καὶ μὲ δύο καὶ μὲ τρεῖς,
ἐάν ἀποτελῇται ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς φωνήεντα (οἱ,
ἀεὶ,

